

Katedra sociální a kulturní antropologie
Filosofická fakulta, Univerzita Pardubice
POSUDEK VEDOUCÍHO BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

TÉMA: PŘEDSTAVY O KOMUNISMU Z POHLEDU TŘÍ GENERACÍ

AUTOR: VONDRUŠKA Michal

VEDOUCÍ BP: PhDr. Adam Horálek, Ph.D.

Česká společnost má již tři dekády postkomunistického vývoje, avšak se svou komunistickou minulostí se stále ještě nedokázala zcela vyrovnat. Na jedné straně ji komunistická minulost ovlivňuje, na druhou stranu apatie a lhostejnost ke komunistickému učení i komunistické minulosti vytváří v české společnosti určité vědomostní vakuum. Jaký je vztah české společnosti ke komunismu? A co Češi rozumí pod pojmem komunismus – ideologii Karla Marxe nebo totalitní politický režim po roce 1948? Na tyto a další otázky se pokouší najít odpověď předložená bakalářská práce Michala Vondrušky, který se rozhodl sledovat rozdíly ve vnímání pojmu komunismu mezi třemi generacemi.

Jak je patrné, téma i zvolená intergenerační perspektiva jsou velmi dobrou, potřebnou a záslužnou volbou. Terénem se autorovi staly tři rodiny ze tří různých zázemí, v nichž vždy prováděl rozhovory se třemi generacemi (prarodiče, rodiče a nejmladší generace). Jak autor sám uvádí, cílem bylo, aby v každé rodině byl pohled na komunismus ovlivněn právě odlišným sociálním, regionálním či jiným zázemím. Osobní zkušenost s politickým systémem let 1948-1989, jak správně autor uvádí, výrazně ovlivňuje osobní přístup k ideologii komunismu a tato zkušenost se v rámci rodiny příslušným způsobem přenáší z generace na generaci. Tyto logické úvahy vedly autora k teoretickému ukotvení práce v Halbwachsově teorii kolektivní paměti. Zároveň zajímavě zvolil též Lefortův paradox a teorii kognitivní disonance, které vhodným způsobem dokreslují problematičnost mezigeneračního sdílení či přenosu představ a idejí.

Přestože práce je vhodně strukturována, výzkumný plán je vhodně zvolen a teoreticky je práce dobře ukotvena, je v ní zcela jednoznačně patrné, že si autor pro svou bakalářskou práci zvolil poněkud složité téma a interpretačně náročnou analýzu, kterou zcela nezvládnul. Ačkoliv autor od počátku upozorňuje, že je rozdíl mezi komunismem-ideologií a komunismem-politickým zřízením, sám není v rámci celé práce tento rozdíl jednoznačně rozlišit. I použité teorie je uchopena je jen povrchně a práce vykazuje mnoho dalších podobně nevytěžených příležitostí. Je evidentní, že práce má ještě mnoho nedostatků, avšak i přesto oceňuji volbu tématu a ochotu se do takto složitého tématu pustit. **Práci přes nedostatky považuji za kvalitní, doporučuji ji k obhajobě a navrhuji ji hodnotit známkou B.**

V Pardubicích dne 15. 8. 2019

PhDr. Adam Horálek, Ph.D.